

Adskil kirke og stat

Stem på en folketingskandidat, der vil adskille kirke og stat.

Der er udskrevet folketingsvalg. Humanistisk Samfund har henover sommeren spurgt alle folketingskandidater, hvad de mener om adskillelse af kirke og stat. Derfor ledsages dette ordinære medlemsblad for august af et særnummer. Her kan man se hvilke folketingskandidater, der er helt eller delvist enige i, at stat og kirke skal adskilles.

Særnummeret indeholder også argumenter for adskillelse af kirke og stat, artikler om hvordan adskillelse kan ske i praksis og en gennemgang af, hvordan staten diskriminerer til fordel for den evangelisk-lutherske kirke.

Udover særnummeret har vi også lagt materiale om emnet ud på www.humanistisksamfund.dk. Op til valget vil vi annoncere for adskillelse af kirke og stat på Facebook.

Det gør vi, fordi adskillelse af kirke og stat er på dagsordenen nu. Efter næste folketingsvalg er der stor sandsynlighed for, at der bliver nedsat en kommission, der skal se på det fremtidige forhold mellem kirke og stat.

Det er usikkert, om kommissionen skal arbejde mod en egentlig adskillelse af kirke og stat. Eller om den blot skal foretage små justeringer af det

eksisterende. Det vil blandt andet afhænge af, hvordan partiernes folketingsgrupper bliver sammensat.

Derfor opfordrer Humanistisk Samfund til, at man ved valget stemmer på en kandidat, der støtter adskillelse af kirke og stat. Vi vil ikke blande os i, hvilket parti man skal stemme på, men inden for næsten alle partier er der mulighed for at stemme personligt på en kandidat, der vil adskille kirke og stat. Brug den mulighed! Og gør andre opmærksomme på muligheden ved at sende særnummeret videre. Det kan gøres med få klik med musen.

På den måde kan vi få fortalt, at religion bør være en privat sag. Det er værd at slå fast, at over en million danskere ikke er medlem af Folkekirken. Staten skal ikke understøtte en bestemt religion, og dermed signalere, at den ene million danskere ikke en fuldgyltig del af fællesskabet.

Kraftig medlemsfremgang

Humanistisk Samfund har de sidste måneder haft en kraftig medlemsfremgang. Der er kommet yderligere 70 medlemmer til, så vi nu er oppe på 405 betalende medlemmer.

Det er dog kun en begyndelse. Humanistisk Samfunds hovedbestyrelse har sat som mål, at foreningen skal have 200 nye medlemmer inden nytår.

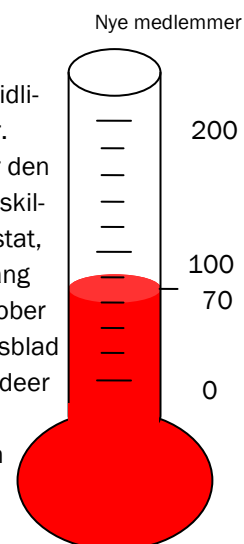
"Vi er nødt til at have flere medlemmer for at have større politisk gennemslagskraft" siger Ole Wolf, for-

mand for Humanistisk Samfund. "I den sammenhæng er 200 medlemmer kun en begyndelse."

Målet om 200 medlemmer skyldes også økonomi. Der er en række basale udgifter ved at drive en forening, til hjemmeside, medlemsadministration og revision. "Økonomien er først bæredygtig ved 535 medlemmer," siger Ole Wolf. "Vi har en pæn formue, men den kan være væk om 1½ år."

De nye medlemmer er primært fundet

ved at kontakte tidligere medlemmer. Næste initiativ er den kampagne for adskillelse af kirke og stat, som er skudt i gang med valget. I oktober måneds medlemsblad følger en række ideer til, hvordan man som medlem kan skaffe nye medlemmer.

Fem spørgsmål - Sophia Andersson

I hvert nummer stiller vi fem faste spørgsmål til en person, der er aktiv i Humanistisk Samfund. Denne gang til Sophia Andersson, der er formand for Humanistisk Samfund i Aalborg, 24 år og arbejder som ergoterapeut på Aalborg Sygehus.

Sophia Andersson

Hvorfor meldte du dig ind i HS?

Efter jeg meldte mig ud af folkekirken, følte jeg et behov for at kunne fejre eller markere livets overgange, i et åbent og ikke-dømmende rum. Dette fandt jeg i Humanistisk Samfund.

Jeg ved, at jeg ikke er den eneste derude der har det på samme måde som mig, og jeg har derfor valgt at blive aktiv og jeg blev i den forbindelse valgt til formand for lokalforeningen i Aalborg d. 23. November 2010.

Hvad er HS' vigtigste opgave nu?

Lige nu ser jeg at HS' vigtigste opgave er at få en stabil og velfungerende organisation op at køre. Det er ligeledes vigtigt at vores medlemstal vil være stigende, både for organisationens overlevelse, men ligeledes for styrken og aktivitetsniveauet i organisationen og lokalforeningerne.

Det er lige så vigtigt, at vi gør en indsats for at beholde de nuværende medlemmer og at de har en fornemmelse af at de "får" noget ved at være betalende medlem og oplever at de er en del af fællesskabet.

Hvordan kan vi nå det mål?

Jeg tror at lokalforeningerne har et stort ansvar for at nå ud til nuværende og kommende medlemmer. Det kan bl.a. opnåes ved at lave arrangementer der målretter sig til mennesker

som befinder sig forskellige steder i livet. Men ligeledes at gøre plads til at kunne diskutere hvad humanisme er og hvad humanisme er i forskellige sammenhænge.

Hvad laver du, når du ikke er aktiv i HS?

Jeg er uddannet ergoterapeut og arbejder til dagligt på Aalborg Sygehus inden for ortopædkirurgien og skal nu til at prøve kræfter med neurologien. Derudover har min by og jeg en gengældt romance – Her sker mange spændende ting hvis man leder lidt efter det.

Hvilken tophistorie vil du helst høre i radioavisen?

Alle historier der omhandler at få adskilt kirke og stat vil få mig til at skruer op for radioen. Det kunne bl.a. være, at konfirmationsundervisningen bliver rykket ud af skolen og at kristendomsundervisning omdøbes til religions- og livssynsundervisning.

Humanistisk Samfunds søsterorganisationer: Human-Etisk Forbund

Humanistisk Samfund står naturligvis ikke alene i verden i sit arbejde for at gøre det muligt for befolkningen at leve et helt igennem tilfredsstillende liv uden religion. I de følgende medlemsblade vil vi kort beskrive nogle af de organisationer, vi arbejder sammen med igennem vores medlemskab af EHF—European Humanist Federation.

HEF, Human-Etisk Forbund, er med sine snart 80.000 medlemmer den største skandinaviske humanistiske forening. Stiftet i 1956 og angiveligt

inspireret af dansk arbejderbevægelses "Borgerlige Konfirmation" er det lykkedes forbundet at blive en vigtig faktor i den norske livssynsdebat med statsstøtte efter samme princip som Den norske Kirke. Konfirmationen er talmæssigt den største af HEFs ceremonier og med et landsdækkende net af lokalforeninger og en lønnet stab af medarbejdere er HEF en yderst kompetent organisation, som da også fik betroet opgaven at forestå IHEUs 18. verdenskongres i Oslo i august.

Det skal nævnes, at uden HEFs anselige støtte til Humanistisk Samfund i form af undervisning både i Danmark og af fripladser ved HEFs egne kurser for celebranter og ceremoniledere, ville Humanistisk Samfund ikke være nået så langt på forholdsvis kort tid, som vi faktisk er. Vi har meget at være HEF taknemmelige for - og det er vi også!

HEFs hjemmeside har adressen:

www.human.no

Kolding-sagen

Af Ole Wolf, formand

Det har vakt stor opsigt, at det i Koldings største sogn nu ikke længere er muligt at finde en præst, der vil vie fraskilte. Der rases mod præster, der ikke følger med tiden, og forskellige politikere står klar til at gribe ind. Omvendt siger andre, at de fraskilte må indse, at det ikke er i overensstemmelse med vielsesritualet eller guds vilje at gifte sig to gange.

Hele diskussionen er imidlertid forfæjlet. Den viser med al ønskelig tydelighed, at kirke og stat bør adskilles.

Et bryllup kan være to ting. Det kan være en indgåelse af en juridisk aftale, eller det kan være en markering af, at man går over til en ny fase af livet sammen med en partner.

Hvis et bryllup er en juridisk aftale, så handler den om ens formue, ens arv og forældremyndigheden over ens børn. Det er sådan en aftale, man indgår ved et bryllup på Rådhuset. Der

skal være en repræsentant for myndighederne til stede. Personen skal tjekke, at brudeparret er gamle nok til at blive gift, og ikke i forvejen er gift med andre. Men en person, der repræsenterer det offentlige, skal selvfølgelig ikke blande sig i, om det er en god ide, at netop de to personer bliver gift.

Hvis man ser et bryllup som markering af en af livets store overgange, er sagen anderledes. Så skal brylluppet sættes ind i en større ramme, f.eks. at ægteskabet er en institution indstiftet af gud. Det er det, der foregår i kirken. Selv om brudeparret har et andet livssyn end personen, der skal stå for ceremonien, kan man selvfølgelig ikke tvinge den ceremoniansvarlige til at tale for et livssyn, han ikke tror på.

Problemerne opstår, fordi vi i Danmark blander staten sammen med kirken.

Hvis det ikke var tilfældet, ville situationen i Kolding være nem at tackle. Medlemmerne af foreningen, Kolding Sogn, har valgt en bestyrelse, menighedsrådet. Hvis bestyrelsen ikke lever op til medlemmernes ønsker, indkalder man til en ekstraordinær generalforsamling. Her vælter man bestyrelsen og fyrer den ansatte præst.

Men i Danmark er det ganske vist menighedsrådet, der bestemmer, hvem der skal være præst, men det er staten, der ansætter vedkommende. Ansættelsesmyndigheden er kirkeministeriet, og præsten nyder alle en stats-

tjenestemandts privilegier. Han kan derfor ikke fyres, med mindre han tager af kassen eller er fuld under gudstjenesten. Selv hvis alle i sognet når frem til, at præsten har en forkert opfattelse af kristendommen, er der ikke noget at gøre.

Det er uholdbart. Gør i stedet for kirken til et fællesskab for dem, der har det samme livssyn. Dem der mener, at man ikke skal kunne blive gift to gange, kan gå sammen i én forening. Dem, der mener noget andet, kan være i en anden forening. Dem, der ikke forstår deres tilværelse ud fra overnaturlige forklaringer, kan melde sig ind i et livssynssamfund som f.eks. Humanistisk Samfund, og holde bryllup der.

På den måde undgår man disse mærkværdige diskussioner, hvor politikere og læserbrevsskribenter vil blande sig i, hvad bestemte præster skal mene om indgåelse af ægteskab. Det er kun interessant, fordi disse præster også er statslige embedsmænd. Hvis stat og kirke bliver adskilt, vil de være præster i en privat forening, og må gøre som de vil, så længe foreningens medlemmer vil have dem ansat. Utilfredse enkeltmedlemmer kan skifte til en anden forening. Koldingsagen illustrerer, at en adskillelse af kirke og stat er på høje tid.

Verdenskongres i Oslo

Af Jørgen Oldenburg

Humanistisk Samfund har jo næsten ingen penge, så da vores søsterorganisation HEF indbød til World Humanist Congress i Oslo 12.-14. august, måtte vi fem, der besluttede at tage derop, selv til lommerne. Det var det værd!

Oslo i pragtfuldt sensommervejr, et interessant program og samværet med 450 humanister fra 50 lande, blev en berigende oplevelse. Man anede det jo nok, men ved selvsyn at konstatere, at der er andre, som arbejder med at virkeliggøre humanistiske ideer, er virkelig opløftende. Mange af vores søsterorganisationer er naturligvis langt større, meget ældre og mere bredspektrede i deres aktiviteter end vi, men man mærker alligevel, at vi er på rette spor, når man taler med folk

fra andre lande. En meget rar følelse.

Konferencens overordnede tema var Humanisme og Fred, og emnet blev behandlet fra alle mulige vinkler: psykologiske, politiske, antropologiske, filosofiske, sociologiske osv. Det skete i form af foredrag på en lille times varighed, efterfulgt af spørgsmål og svar fra auditoriet. Derudover var der workshops om forskellige aspekter af det praktiske humanistiske arbejde, og deltagerne fik også mulighed for at overvære en norsk konfirmation. Konfirmationerne er HEFs mest succesrige

ceremoni og ca. 10.000 norske unge fejrer hvert år deres gryende voksentilværelse med denne højtidelighed.

Fornøjelsen ved at være med blev ikke mindre af at vi 5 danskere havde lejet en stor lejlighed, hvor vi kunne overnatte, spise og ikke mindst snakke om de indtryk, vi hver især havde modtaget, og de tanker, oplevelserne havde affødt. Det var dejlige dage.

Man kan læse om kongressen på <http://www.human.no/Aktuelt/Verdenskongress-Humanism-and-Peace/>

Det sidste kapitel

Af Jørgen Oldenburg, begravelsegruppen

I foråret udkom en rigtig god bog om begravelser, "Det sidste kapitel". Dens tre ophavskvinder, Karin Bonnesen, Trille Skjelborg og Dorthe Thersholt har på baggrund af personlige erfaringer og masser af interviews med efterladte beskrevet stort set alle aspekter af en begravelse. Der er oplysende kapitler om afskeden, dødsattesten, skifteretten, kister, bedemænd, gravstedet og sorgen; der er huskelister,

der er relevante adresser og henvisninger, der er lister med myndigheder og guide til andre bøger om døden og i det hele taget redegørelser for alt omkring et dødsfald – såmænd også om Humanistisk Samfund. Og blandt alle de mange forslag til, hvordan man kan håndtere de mange problemer, er der en lang række beretninger, hvori vidt forskellige mennesker fortæller om begravelser, de har oplevet, forestået eller været med til at planlægge. Fælles for dem alle er erkendelsen af døden som en skelsættende begivenhed i deres liv. En sørgelig begivenhed, som i nogle tilfælde

også fik noget smukt over sig, nemlig når selve begravelsen føltes vellykket og i tråd med afdøde, og andre gange blev så meget mere smertefuld, fordi ceremonien ikke lykkedes.

Det er tankevækkende, ofte gribende historier, der i smukt samspil med de mange fine fotografier giver den rummelige

håndbog med dens tusinder af informationer en menneskelig dybde. Usentimentalt, men følsomt, gør bogen døden meget levende for læseren.

Det sidste kapitel. 311 sider. Kristeligt Dagblads Forlag 2011. Vejl. pris: 299,

Der sker! - Kalender for september og oktober

september 2011

nc Århus, lørdag d. 3/9 kl. 14.00
Sådan foregår en humanistisk konfirmation
 Informationsmøde for potentielle konfirmander, deres forældre og andre interesserede om Humanistisk Konfirmation.mhp. afholdelse af en konfirmation i Jylland i 2012.
 Åby Bibliotek, Ludvig Feilbergs Vej 7, 8230 Åby.

fr

2

9

16

København, tirsdag d. 27/9 kl. 19.00

Sharia Law, Universal Rights and Secularism

Maryam Namazie fra foreningen "Equal Rights Now" holder foredrag. Hendes fokus er på vores historiske pligt til at forsvare universelle menneskerettigheder, medborgerskab og sekularisme. Arrangeret af Ateistisk Selskab. Tilmelding nødvendig til formand@ateistiskselskab.dk.
 Festsalen, Designmuseum Danmark, Bredgade 68, København

1. Hovedstaden, mandag d. 5/9 kl. 17.00–19.00
Humanisme—en intellektuel øvelse eller handling?
1. Verdenskulturcentret, Nørre Allé 7m 1. sal lokale 103.

oktober 2011

Hovedstaden, tirsdag d. 11/10 kl. 17.00–19.00

Videnskab, etik og humanisme, grænserne for anvendelse af viden

Verdenskulturcentret, Nørre Allé 7m 1. sal lokale 103.

2. Aalborg lørdag d. 3/9 kl. 14.00
Sådan foregår en humanistisk konfirmation
 Informationsmøde for potentielle konfirmander, deres forældre og andre interesserede om Humanistisk Konfirmation.mhp. afholdelse af en konfirmation i Jylland i 2012.
 Åby Bibliotek, Ludvig Feilbergs Vej 7, 8230 Åby.

Århus, lørdag d. 3/9 kl. 14.00

Sådan foregår en humanistisk konfirmation

Informationsmøde for potentielle konfirmander, deres
 Åby Bibliotek, Ludvig Feilbergs Vej 7, 8230 Åby.

1

8

2

9

Århus, lørdag d. 3/9 kl. 14.00

Sådan foregår en humanistisk konfirmation

Informationsmøde for potentielle konfirmander, deres forældre og andre interesserede om
 Åby Bibliotek, Ludvig Feilbergs Vej 7, 8230 Åby.

20

27

Århus, lørdag d. 3/9 kl. 14.00

Sådan foregår en humanistisk konfirmation

Informationsmøde for potentielle konfirmander, Humanistisk Konfirmation.mhp. afholdelse af en konfirmation i Jylland i 2012.
 Åby Bibliotek, Ludvig Feilbergs Vej 7, 8230 Åby.

Medlemskontakt: Tryksager eller hjemmeside?

Vi får af og til breve fra medlemmer med forslag til ændring af et eller andet aspekt ved vores arbejde. Vi vil her i bladet tage sådanne forslag op, forklare hvorfor vi gør, som vi gør, eller hvornår vi evt. tænker at realisere ideen.

Henvendelsen i dette nummer drejer sig om behovet for en helhedsbeskrivelse af begravelser for pårørende, og som Jørgen V. skriver:

"...den skal pt. IKKE være Internet baseret. Husk af 15-20 % af Danmarks befolkning kan stadig ikke bruge IT (...). En stor fejl som gør, at mange ældre tabes de næste 10-15 år. Min hustru

kan overhovedet ikke benytte en PC. En brugervejledning/håndbog skal indeholde svar på alle spørgsmål ifm. dødsfald. Dvs. et telefonnr. der altid virker, nogle navne og adresser. (...) Alle ved jo at man bare kan kontakte præsten og så får man hjælp den vej, Så hvis I vil være konkurrencedygtige over for den eksisterende trosbaserede begravelse, så skal I gøre det bedre end i dag."

Svar: Medlemmet har desværre ret i, at mange – særligt ældre – ikke bruger eller har adgang til internettet, som jo ellers er et perfekt middel til kommunikation af et stort antal oplys-

ninger, som let kan opdateres. Det er et kolossalt arbejde at samle et værk, der rummer svar på alle spørgsmål omkring et dødsfald, og det har vi slet ikke personer, penge og overskud til endnu. Dette vil i mange år slet ikke kunne lade sig gøre i vores forening, da den er baseret på frivilligt arbejde og har meget få midler. Men det er så heldigt, at der i år er udgivet en glimrende bog, Det Sidste Kapitel (omtalt andetsteds i dette blad), der indeholder meget af det, Jørgen V. efterlyser, plus en hel del mere. Den anbefaler vi derfor til de medlemmer og andre interesserede, som ikke kan se vores hjemmeside.

Humanistisk Samfund

Nansensgade 35, st. th.
1366 København K
www.humanistisksamfund.dk

Telefon: 42 43 20 10

E-mail: kontakt@humanistisksamfund.dk

Bladet redigeres af: Ole Wolf (ansv.), Jørgen Oldenburg,
og Rainer Verhoeven.

Kommentarer og ideer til bladet er velkomne.

Send bladet videre

Kender du andre, der går ind for adskillelse af kirke og stat? Som kan tænkes at være interesserede i at få at vide, hvilke folketingskandidater, der vil adskille kirke og stat?

Så send pdf-versionen af særnummeret om kirke og stat videre. Dermed bidrager du til at synliggøre Humanistisk Samfunds arbejde for at adskille kirke og stat.

Konfirmation i Jylland

Konfirmation i Humanistisk Samfund blev i år benyttet af 22 konfirmander, - dobbelt så mange, som ved den spæde start i 2010, og meget tyder på, at interessen er kraftigt stigende. Derfor synes vi, at tiden nu må være inde til at tilbyde et kursus – og ceremoniforløb i Jylland. Vi afholder derfor et orienterende møde i Århus.

Alle jyske medlemmer er velkomne. Vi har brug for hjælp til både store og små opgaver. Mødet finder sted på Åby Bibliotek lørdag den 3. september kl. 14. Adressen er Ludvig Feilbergs Vej 7, 8230 Åby.

Mødet starter med et offentligt møde, hvor også potentielle konfirmander og deres forældre kan høre mere om Humanistisk Konfirmation.

Fra kl. 15.30 vil medlemmer af konfirmationsgruppen vil fortælle om erfaringerne fra de to første forløb, og vi vil drøfte, hvordan vi kommer videre, så tilbuddet kan få virkning fra det kommende forår.

Kristendomskundskab i skolen

Vil du være med til at sætte Kristendomskundskab i folkeskolen på dagsordenen? Er det muligt at få ændret fagets navn og indhold, så andre religioner og livssyn fyldte mere, og så eleverne lærte om disse helt fra 1. klasse?

I Norge har faget skiftet indhold og navn og hedder nu "Kristendom, religion og livssyn" og her skal eleverne allerede fra 1. klasse lære om andre religioner og livssyn end det kristne. Som det er nu i Danmark er det først fra 7. klasse at eleverne skal lære om "ikke-kristne religioner og andre livsopfattelser".

Til en arbejdsgruppe søges medlemmer i HS – gerne fra skoleverden, som har undervisningserfaring med faget – eller andre der har viden om fagets rolle i folkeskolen. Men alle er velkomne.

I første omgang er målet at få sat fokus på faget, måske i fagbladet Folkeskolen og ved at få arrangeret et debatmøde i skoleregion.

Skriv til medlem af Hovedbestyrelsen, folkeskolelærer Marie Louise Petersen, mlp@humanistisksamfund.dk.

Ny Facebookgruppe

Humanistisk Samfund har fået en ny facebookgruppe. Gruppen skal i løbet af få måneder erstatte den nuværende gruppe.

I gruppen kan man følge vores arbejde, se links til relevant medieomtale og kommentere vores forskellige initiativer.

Man finder den nye gruppe på www.facebook.com/humanistisksamfund.

Seminar for aktive og nye medlemmer

Til november holder Humanistisk Samfund to seminarer for aktive og nye medlemmer, hhv. Øst og Vest for Storebælt. På dagsordenen er blandt andet arbejdet for at adskille kirke og stat, læserbrevsskrivning og meget mere.

Det første seminar afholdes i Aalborg lørdag d. 12. november, det andet i København lørdag d. 26. november. Begge arrangementer er fra 11.00–16.00. Der er mere om seminarerne i næste nummer, men sæt allerede nu kryds i kalenderen.